

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos ekonomikos apžvalga

2020 m. balandis

Turinys

Naujausi statistiniai duomenys	3
Ekonomikos perspektyvos.....	3
Tarptautinė aplinka	5
Vartotojų ir verslo lūkesčiai	6
Mažmeninė prekyba	7
Pramonė.....	8
Infliacija.....	9
Migracija.....	10
Prekių eksportas.....	11

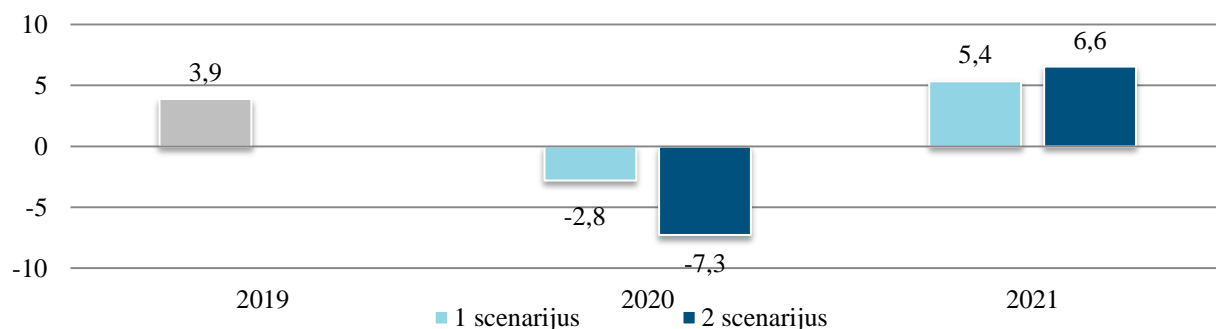
Naujausi statistiniai duomenys

- Vidutinė metinė infliacija kovo mėn. sudarė 2,3 proc., palyginti su vasario mėn. buvo 0,1 p.p. mažesnė.
- SD duomenimis prekių eksportas 2020 m. sausio-vasario mėnesiais sumažėjo 0,4 proc. (sausio mėn. smuko 2,5 proc.); importas per tą patį laikotarpį smuko 3 procentais (sausį sumažėjo 2,4 proc.).
- LB duomenimis paslaugų eksportas 2020 m. sausio-vasario mėn. padidėjo 1,2 proc.; paslaugų importas – 4,5 procento.
- 2020 m. sausio-vasario mėn. pramonės produkcija smuko 1 proc.
- 2020 m. sausio-vasario mėn. mažmeninė prekyba vidutiniškai augo 7,4 proc.
- 2020 m. kovo mėn. vartotojų lūkesčiai blogėjo trečią mėnesį iš eilės ir, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu pernai, sumažėjo 6 p.p.
- 2020 m. kovo mėn. ekonominių vertinimų rodiklis, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu pernai, sumažėjo 7 p.p. Lūkesčių nuosmukis užfiksuotas visuose sektoriuose, didžiausias jis buvo paslaugų sektoriuje (–11 p.p.).
- Užimtumo tarnybos duomenimis 2020 m. balandžio 1d. šalyje buvo 169,4 tūkst. darbo neturinčių asmenų (9,8 proc. šalies darbingo amžiaus gyventojų). Per kovo mėn. užregistruota 36,3 proc. daugiau bedarbių ir 15,2 proc. mažiau darbo vietų. Leidimų dirbti užsieniečiams per kovo mėn. buvo išduota 21 proc. mažiau.
- 2020 m. sausio-kovo mėn. emigravo 26 proc. daugiau nuolatinių Lietuvos gyventojų; imigravo 1,5 karto daugiau asmenų nei atitinkamu laikotarpiu prieš metus.

Ekonomikos perspektyvos

- 2020 m. kovo-balandžio mėn. sudaryti ekonominės raidos scenarijai, kuriuose Lietuvos BVP 2020 m. nuosmukio gylis priklauso ne tik nuo ekonominį aktyvumą ribojančių priemonių mūsų šalyje taikymo trukmės, bet ir nuo ekonominės padėties mūsų eksporto rinkose.
- Sudarant šiuos scenarijus, daryta prielaida, kad iki COVID-19 viruso protrūkio Europoje, Lietuvos BVP 2020 m. galėjo augti 2,6 proc., o viena karantino savaitė metinį Lietuvos BVP augimo tempą sumažina apie 0,5 p.p.
- Laikantis prielaidos, kad COVID-19 viruso plitimas bus suvaldytas pirmąjį šių metų pusmetį, po kurio ekonominis aktyvumas laipsniškai atsigaus, kovo mėn. scenarijuje buvo numatyta, kad Lietuvos BVP šiemet gali smukti iki 2,8 proc. Laikantis tos pačios prielaidos dėl COVID-19 suvaldymo per pirmąjį šių metų pusmetį, balandžio mėn. scenarijuje numatoma, kad Lietuvos BVP gali smukti ir iki 7,3 procento. Jeigu iki vasaros viruso plėtra nebus suvaldyta, neatmestina rizika, kad Lietuvos BVP 2020 m. gali smukti daugiau, nei numatyta šiuose scenarijuose. Neišsipildžius esminėms prielaidoms, kuriomis remiantis buvo sudaromi šie scenarijai, daugelio šiuose scenarijuose numatytų rodiklių įverčiai keistųsi.

Lietuvos BVP pokytis, proc.

Šaltinis – Finansų ministerija, Statistikos departamentas

Pagrindinės prielaidos

Rodiklio pavadinimas	2019	1 scenarijus		2 scenarijus	
		2020	2021	2020	2021
JAV dolerio ir euro keitimo kursas	1,12	1,09	1,09	1,09	1,09
Europos Sąjungos BVP augimas, proc.	1,5	-2,5	3,0	-5,0	3,7
Naftos kainos (Brent, JAV dol/bar.)	64,0	37,2	39,5	37,2	39,5
Karantino trukmė	–	1,5 mėn.	–	2 mėn.	–

Šaltinis – Europos Komisija, Finansų ministerija

Pagrindiniai makroekonominiai rodikliai

Rodiklio pavadinimas	Pokytis, procentais				
	2019	1 scenarijus		2 scenarijus	
		2020	2021	2020	2021
BVP, palyginamosiomis kainomis	3,9	-2,8	5,4	-7,3	6,6
BVP, to meto kainomis	6,8	-2,7	7,5	-7,4	8,7
BVP sudedamosios dalys (palyginamosiomis kainomis)					
Namų ūkių vartojimo išlaidos	3,2	-0,2	3,0	-3,7	3,1
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos	0,7	1,3	0,5	1,3	0,5
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	7,4	-0,4	3,7	-5,1	4,1
Prekių ir paslaugų eksportas	9,3	-6,6	6,9	-15,0	13,7
Prekių ir paslaugų importas	6,7	-3,3	3,5	-10,3	9,0
Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis)	2,2	1,0	2,0	1,0	2,0

Šaltinis – Finansų ministerija, Statistikos departamentas

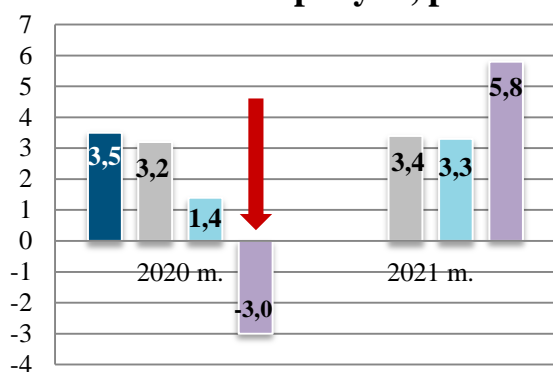
Rodiklio pavadinimas	2019	1 scenarijus		2 scenarijus	
		2020	2021	2020	2021
Užimtų gyventojų skaičiaus pokytis, proc.	0,3	-2,6	1,2	-4,5	2,3
Nedarbo lygis, proc.	6,3	8,7	7,2	10,5	8,1
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, proc.	8,8	4,6	4,2	-0,6	3,3

Šaltinis – Finansų ministerija, Statistikos departamentas

Tarptautinė aplinka

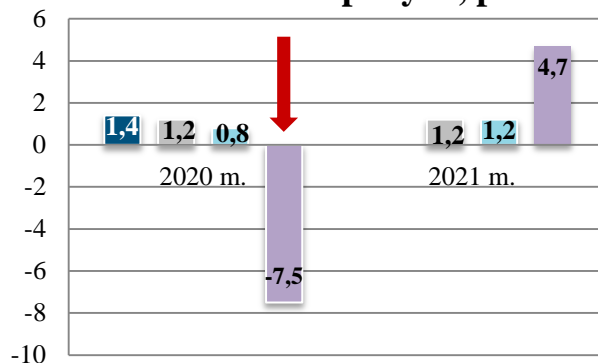
- COVID-19 viruso pandemija sukėlė išskirtinai didelį tarptautinės aplinkos neapibrėžtumą.
- 2020 m. balandį COVID-19 viruso plitimas pasaulyje, išskyrus Kiniją, nebuvo suvaldytas.
- Daugelyje pasaulio valstybių siekiant suvaldyti viruso protrūkį teko taikyti precedento neturinčias ir didelę neigiamą įtaką ekonomikai darančias priemones (karantinai, sienų uždarymas). Taip pat dauguma valstybių paskelbė ekonomikos skatinimo planus.
- Statistinių duomenų, kurie atspindėtų COVID-19 pandemijos poveikį ES ir pasaulio ekonomikoms kol kas nėra.
- Tarptautinės institucijos šiemet jau kelis kartus spėjo peržiūrėti globalios ekonomikos (ir euro zonos) perspektyvas žemyn.

Pasaulio BVP pokytis, proc.

- TVF 2019 m. liepos mėn. prognozė
- TVF 2020 m. sausio ir vasario mėn. prognozės
- EBPO 2020 m. kovo mėn. prognozė
- TVF 2020 m. balandžio mėn. prognozė

Euro zonos BVP pokytis, proc.

- EK 2019 m. vasaros prognozė
- EK 2020 m. žiemos prognozė
- EBPO 2020 m. kovo mėn. prognozė
- TVF 2020 m. balandžio mėn. prognozė

Tarptautinių institucijų prognozės

BVP pokytis, proc.	2019	TVF 2020-01-20		EK 2020-02-13		TVF 2020-02-22		EBPO 2020-03-02		TVF 2020-04-14	
		2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Pasaulis	2,9	3,3	3,4	-	-	3,2	-	2,4	3,3	-3,0	5,8
ES	1,5	-	-	1,4	1,4	-	-	-	-	-	-
EZ	1,2	1,3	1,4	1,2	1,2	-	-	0,8	1,2	-7,5	4,7
Italija	0,2	0,5	0,7	0,3	0,6	-	-	0,0	0,5	-9,1	4,8
Vokietija	0,5	1,1	1,4	1,1	1,1	-	-	0,3	0,9	-7,0	5,2
Prancūzija	1,3	1,3	1,3	1,1	1,2	-	-	0,9	1,4	-7,2	4,5
Ispanija	2,0	1,6	1,6	1,6	1,5	-	-	-	-	-8,0	4,3
Kinija	6,1	6,0	5,8	-	-	5,6	-	4,9	6,4	1,2	9,2
Lietuva	3,9	-	-	2,6	2,4	-	-	-	-	-8,1	8,2

Vartotojų ir verslo lūkesčiai

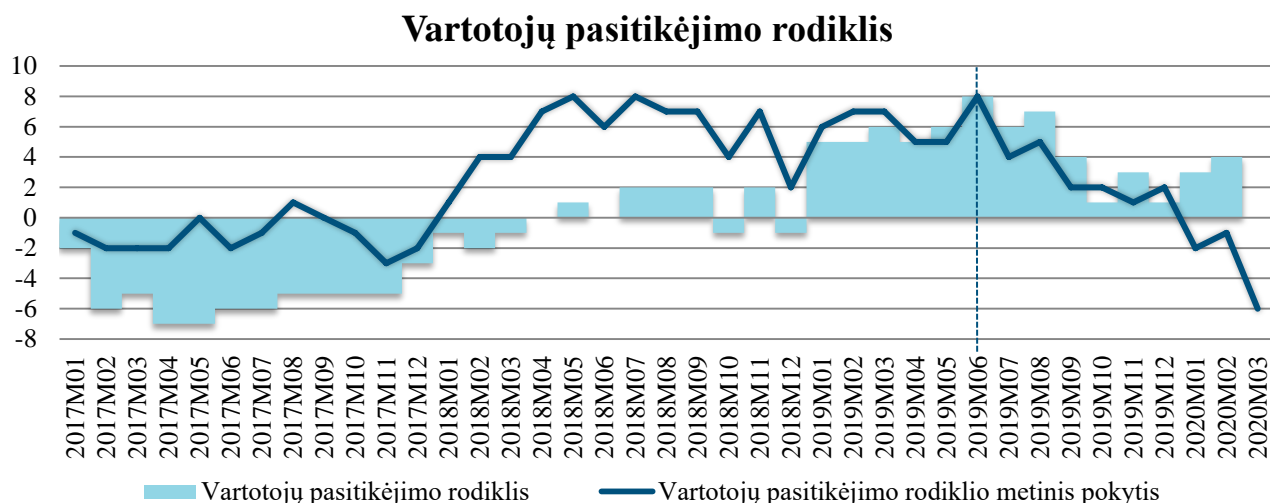
- Tiek vartotojų, tiek verslo lūkesčiai 2020 m. blogėja.

Ekonominių vertinimų rodiklio ir jo sudėtinių dalių metiniai pokyčiai, proc. punktai

	2019											2020		
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	01	02	03
Ekonominių vertinimų rodiklis	5	0	1	0	-1	-3	-4	0	0	-1	0	-1	3	-7
Pramonės pasitikėjimo rodiklis	0	3	0	-2	-1	-7	-7	0	0	-2	-2	4	3	-5
Prekybos pasitikėjimo rodiklis	-1	-4	-2	-2	-2	1	0	0	-3	-1	0	2	5	-2
Paslaugų sektoriaus pasitikėjimo rodiklis	11	-10	-1	-1	-5	-8	-6	-4	-2	0	1	-7	6	-11
Statybos pasitikėjimo rodiklis	4	3	-5	-3	0	2	-7	-2	-4	-8	-5	-1	-1	-5
Vartotojų pasitikėjimo rodiklis	6	7	7	5	5	8	4	5	2	2	1	-2	-1	-6

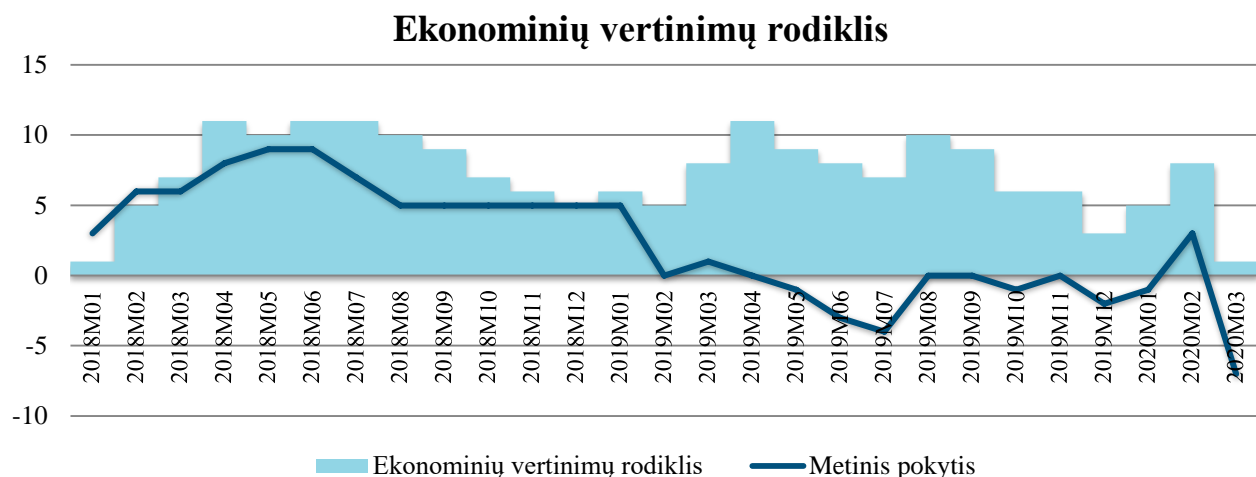
Šaltinis – Statistikos departamentas

- Visus tris pirmuosius 2020 m. mėnesius, palyginti su atitinkamais mėnesiais 2019 m., vartotojų pasitikėjimo rodiklis suprastėjo, o kovo mėnesį pokytis buvo ženklus ir siekė –6 p.p. (paskutinį kartą toks neigiamas vartotojų lūkesčių pokytis buvo užfiksuotas beveik prieš 4 metus).
- Gyventojai prasčiau vertina šalies ekonominę padėtį (balansas 22 p.p. blogesnis nei prieš metus) ir namų ūkių finansinę padėtį artimiausiems 12 mėn. (balansas 6 p.p. blogesnis nei prieš metus). Tačiau vis dar numato išleisti panašią pinigų sumą didesniems pirkiniams kaip ir prieš metus.
- Pablogėję vartotojų lūkesčiai lems atsargesnį vartotojų elgesį ir mažesnę išlaidavimą ne pirmo būtinumo reikmėms.

Šaltinis – Statistikos departamentas

- 2020 m. kovo mėn. ekonominių vertinimų rodiklis per metus nukrito 7 p.p. Kritimas užfiksuotas visuose sektoriuose, didžiausias jis buvo paslaugų sektoriuje (–11 p.p.).
- Prastėjančios verslo nuotaikos indikuoja apie vyraujančią neužtikrintumą dėl verslo ateities, padėties išorės aplinkoje ir tarptautinės prekybos sąlygų, gali paskatinti atidėti investicinius planus.

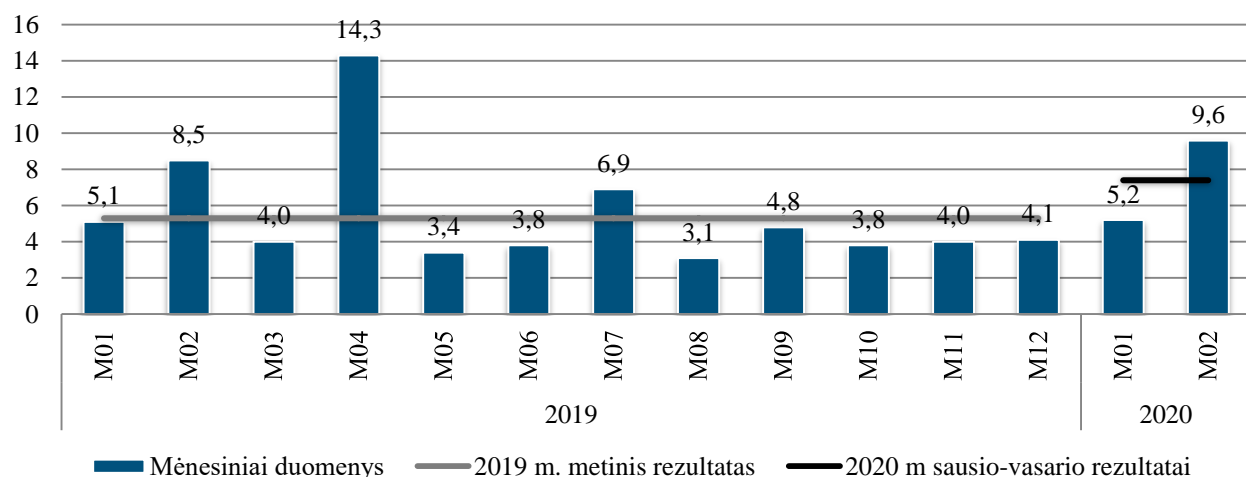

Šaltinis – Statistikos departamentas

Mažmeninė prekyba

- Mažmeninė prekyba 2020 m. vasarį augo 9,6 proc., o sausį-vasarį vidutiniškai 7,4 proc. Augo visų pagrindinių prekių grupių apyvarta.
- Atkreiptinas dėmesys į maisto prekių pardavimus – praėjusiais metais šios grupės apyvarta augo menkai (1,8 proc.), tačiau 2020 m. vasarį vis dažniau pasigirstant apie COVID-19 viruso galimą atėjimą ir plitimą Lietuvoje maisto, gėrimų ir tabako mažmeninės prekybos apyvarta išaugo 8,3 proc.
- 2020 m. kovą gyventojai aktyviai pirkė maisto prekes ir kaupė jo atsargas. Sparčiai išaugęs maisto prekių įsigijimas padėjo sušvelninti dėl nuo kovo 16 d. šalyje įvesto karantino kitų prekių ir paslaugų pardavimų mažėjimą. Sausį ir vasarį mažmeninė prekyba buvo aktyvi, o ekspertiškai įvertinus situaciją kovo mėn., tikėtina, kad namų ūkių vartojimo išlaidų pokytis 2020 m. I ketv. išliko teigiamas.

Mažmeninės prekybos pokytis, proc.

Šaltinis – Statistikos departamentas

Mažmeninės prekybos apyvartos pokyčiai pagal prekių grupes, proc.

	Mažmeninė prekyba	Maisto, gėrimų ir tabako mažmeninė prekyba	Mažmeninė prekyba ne maisto prekėmis	Automobilių degalų mažmeninė prekyba specializuotose	Mažmeninė prekyba be transporto priemonių pardavimo ir	Informacijos ir ryšių technologijų įrangos, kultūros ir poilsio prekių, laikrodžių, juvelyrinių dirbinių bei kitų naujų	Tekstilės, drabužių ir avalynės mažmeninė prekyba	Garso ir vaizdo įrangos, metalo dirbinių, baldų, apšvietimo įrangos	Vaistinių, ruošiančių ir parduodančių vaistus, veiklą; medicinos ir ortopedinių prekių, kosmetikos ir tualetų
2019	5,3	1,8	8,8	5,9	5,2	7,8	9,6	5,9	13,3
2019M01	5,1	2,6	4,6	10,5	3,6	-2,6	0,1	1,3	16,2
2019M02	8,5	3,4	13,1	10,2	8,0	9,0	14,9	12,1	12,9
2019M03	4,0	-3,4	10,1	8,0	2,9	9,2	16,3	13,3	5,6
2019M04	14,3	18,6	13,3	8,6	16,0	8,7	5,2	10,5	21,2
2019M05	3,4	-0,1	8,7	1,2	4,1	4,1	5,1	6,6	17,5
2019M06	3,8	2,3	5,7	3,4	3,9	-0,7	13,6	2,2	9,8
2019M07	6,9	0,5	12,9	8,4	6,4	12,6	9,3	9,9	19,4
2019M08	3,1	-0,4	7,0	2,9	3,2	7,6	11,0	4,6	10,6
2019M09	4,8	-0,7	9,7	5,8	4,6	10,1	19,0	4,4	14,6
2019M10	3,8	0,1	7,5	3,5	3,9	12,3	7,3	4,2	13,3
2019M11	4,0	1,1	7,3	2,8	4,3	11,4	10,2	3,4	10,8
2019M12	4,1	-0,6	6,9	8,4	3,2	10,7	5,9	1,9	9,7
2020									
2020M01	5,2	2,7	11,5	-1,3	7,1	19,7	12,2	12,7	2,1
2020M02	9,6	8,3	14,8	3,1	11,5	16,7	17,4	16,0	12,7

Šaltinis – Statistikos departamentas

Pramonė

- 2020 m. vasario mėnesį pramonės produkcija augo 2,4 proc., sausį–vasarį smuko 1 proc.
- Vasario mėn. apdirbamosios gamybos produkcija augo lėčiau (1,5 proc.) nei visos pramonės produkcija. Apdirbamosios pramonės rezultatus smukdė prasteni rafinuotų naftos produktų rezultatai.

Pramonės produkcijos pokyčiai palyginamosios kainomis, proc.

	Pramonė	Apdirbamoji gamyba	Rafinuoti naftos produktai	Apdirbamoji gamyba be rafinuotų naftos produktų	Kasyba ir karjerų eksploatavimas	Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	Vandens tiekimas, nuotekų valymas..
2019	3,4	3,8	-2,7	5,3	0,9	-0,7	3,1
M01	4,4	4,5	3,4	4,8	0,8	3,6	0,5
M02	5,0	6,7	-14,0	11,6	30,5	-8,5	2,3
M03	3,2	4,8	8,2	4,2	17,6	-11,7	8,4
M04	16,5	17,1	61,6	10,9	7,7	12,1	1,1
M05	1,6	1,5	-12,8	5,2	2,9	3,9	1,5
M06	-0,4	-0,6	7,6	-2,5	-15,2	7,0	-1,1
M07	6,4	6,1	-4,7	8,9	-2,1	12,6	1,0
M08	-1,7	-2,0	-10,9	0,4	-14,3	7,3	4,0
M09	8,3	8,3	0,2	10,2	2,5	10,1	3,0
M10	-0,7	-0,5	-14,9	2,8	-2,0	-4,0	0,0
M11	0,4	0,6	-7,8	2,8	2,3	-2,1	22,1
M12	0,6	2,0	-14,3	6,5	7,1	-9,3	-0,8
2020							
M01-M02	-1,0	-0,8	-22,4	3,8	13,4	-2,9	4,0
M01	-4,1	-3,0	-38,0	5,6	20,2	-13,7	4,5
M02	2,4	1,5	-1,2	1,9	6,6	10,2	3,4

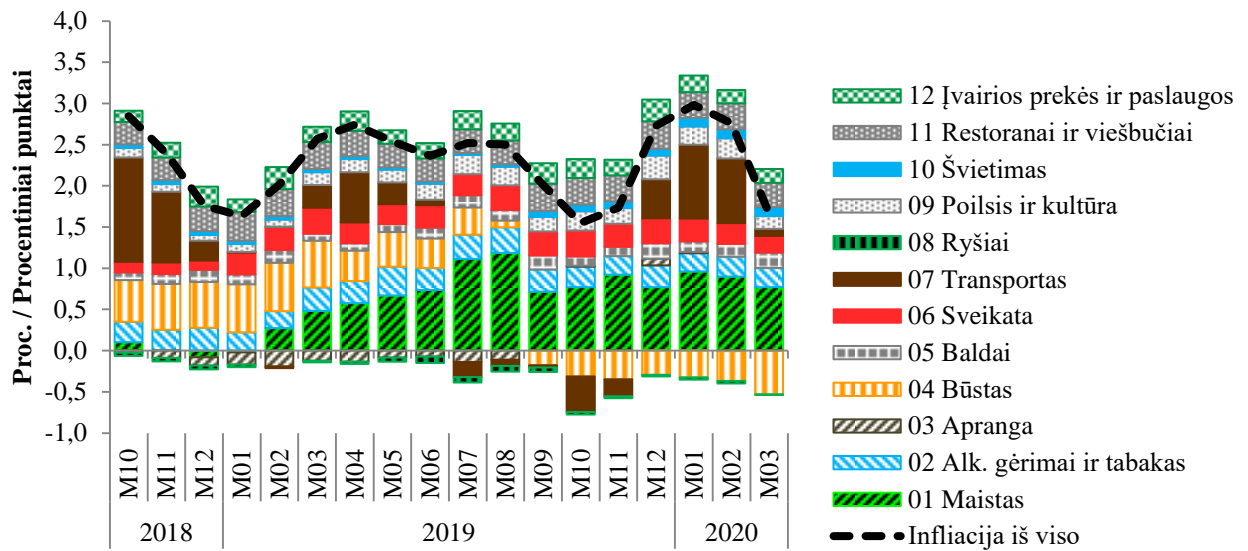
Kontribucijos pramonės produkcijos pokyčiui, p.p.

	2020M02	2020M01-02
Pramonė	2,4	-1,0
Apdirbamoji gamyba	1,3	-0,7
Rafinuoti naftos produktai	-0,2	-3,5
Apdirbamoji gamyba be raf. naftos produktų	1,5	2,7
Kita	1,1	-0,2

Infliacija

- 2020 m. balandžio 9 d. Statistikos departamento duomenimis metinė infliacija, apskaičiuota pagal suderintą vartotojų kainų indeksą, kovą sudarė 1,7 proc.
- Palyginti su vasariu, metinė infliacija sulėtėjo 1,1 procentinio punkto (vasarį ji siekė 2,8 proc.).
- Pagrindinis metinės infliacijos sumažėjimo veiksnys - kovo viduryje maždaug per pusę sumažėjusios naftos kainos. Transporto priemonių degalai kovą, palyginti su vasariu, atpigę 6,8 proc.

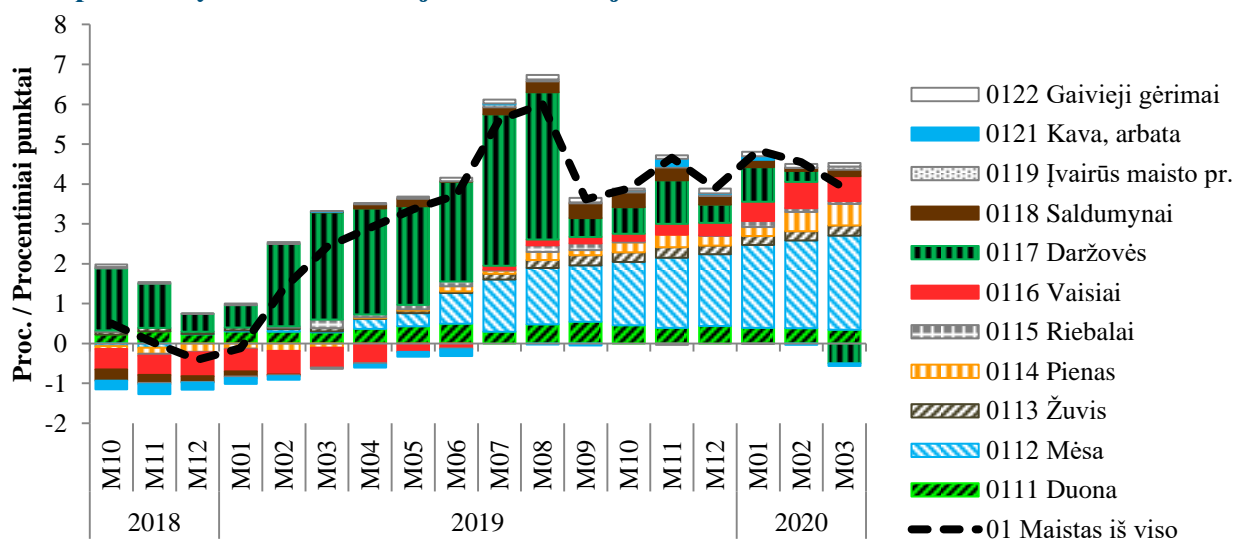
Metinės infliacijos struktūra

Šaltiniai: Statistikos departamentas, Finansų ministerija

- Maisto produktų ir nealk. gėrimų kainų metinis brangimas kovą sulėtėjo iki 3,9 proc. (vasarį sudarė 4,5 proc.) atpigus daržovėms.

Maisto produktų metinės infliacijos kontribucijos

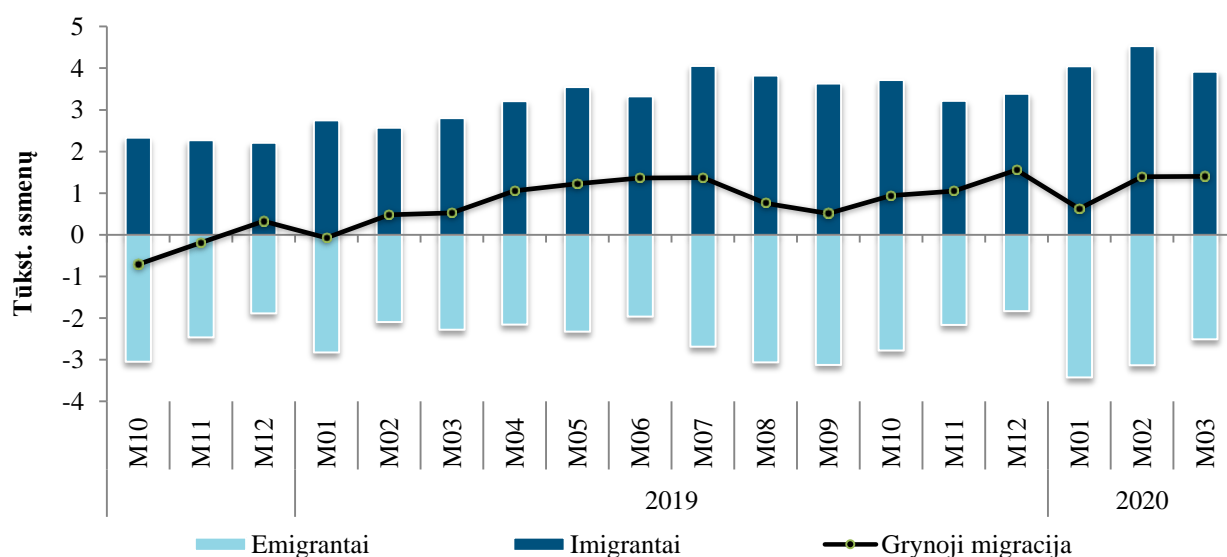
Šaltiniai: Statistikos departamentas, Finansų ministerija

- Mėsos produktų metinis brangimas kovą paspartėjo iki 10,1 proc. ir išliko pagrindinis maisto kainų kilimo veiksnys (sudarė du trečdalius maisto brangimo tempo).
- Mėsos kainų kilimą lemia dėl kiaulių maro smukusi kiaulienos pasiūla pasaulyje ir išaugusios jos kainos. Kiaulienos mažmeninė kaina Lietuvoje kovą buvo 17,9 proc. aukštesnė nei prieš metus. Išaugusi kiaulienos kaina šiek tiek skatina ir kitų rūšių mėsos - jautienos ir paukštienos - brangimą.
- Kovą antrą mėnesį iš eilės spartėjo metinis pieno produktų ir vaisių brangimas.
- Poilsio ir kultūros prekių ir paslaugų metinis brangimas kovą sulėtėjo 1 procentiniu punktu iki 1,9 proc. Tą lėmė 3,2 proc. atpigusios atostogų išvykos sumažėjus jų paklausai. Tačiau poveikis infliacijos tempui nebuvo reikšmingas dėl mažo jų svorio.
- Transporto, restoranų ir viešbučių, kitų paslaugų metinis brangimo tempas kovą išliko panašus į tempą vasario mėn.
- Vidutinė metinė infliacija kovą sudarė 2,3 proc. ir palyginti su vasariu sulėtėjo 0,1 procentinio punkto.

Migracija

- 2020 m. sausio–kovo mėn. laikotarpiu imigrantų srautas augo, teigiama grynoji migracija tęsėsi.
- Nors palyginti su atitinkamu laikotarpiu prieš metus emigrantų skaičius išaugo, imigrantų skaičius didėjo dvigubai sparčiau.
- Šiuo laikotarpiu imigrantų skaičius sudarė 12,5 tūkst. ir palyginti su atitinkamu laikotarpiu prieš metus išaugo 53,7 proc.
- Emigrantų skaičius per pirmuosius tris š. m. mėnesius sudarė 9,1 tūkst. ir palyginti su atitinkamu laikotarpiu prieš metus išaugo 26 proc.
- Grynoji migracija sudarė 3,4 tūkst. – 2,5 tūkst. asmenų daugiau nei per pirmuosius tris 2019 m. mėnesius.

Tarptautinės migracijos raida

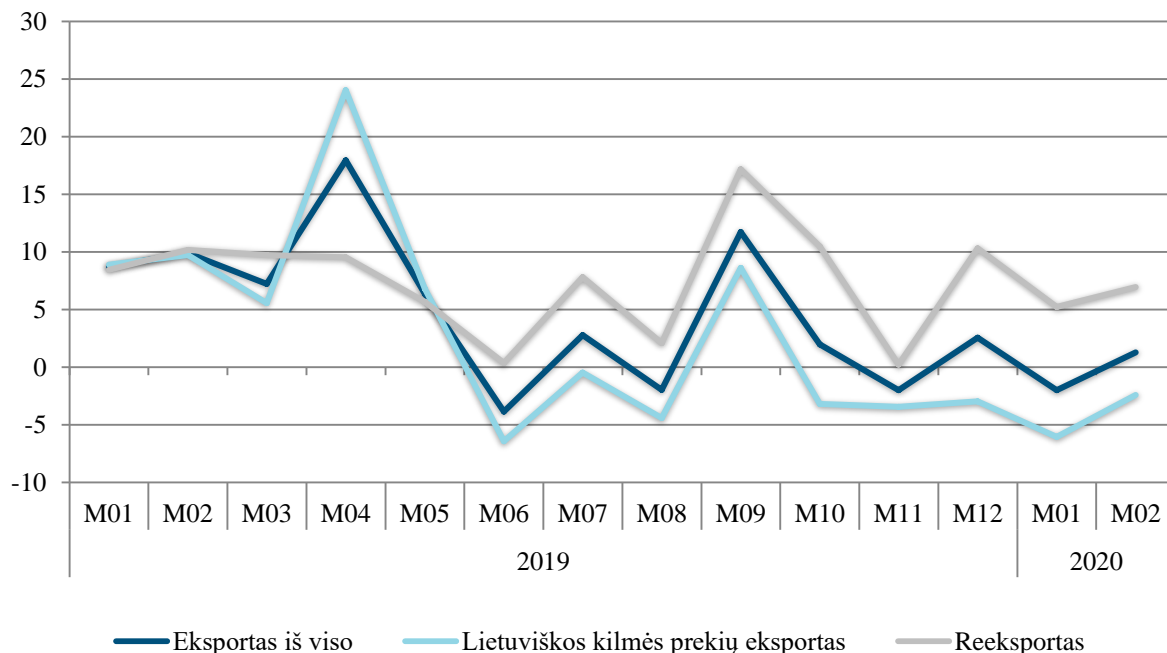

Šaltinis – Statistikos departamentas

Prekių eksportas

- 2020 m. sausio–vasario mėn., palyginti su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu, eksportas sumažėjo 0,4 proc. Eksporto sumažėjimą lėmė kritęs naftos produktų (30,3 proc.), javų (34,5 proc.), trąšų (15,6 proc.) eksportas.
- Lietuviškos kilmės prekių eksportas sumažėjo 4,3 proc., be mineralinių produktų – padidėjo 0,9 proc.
- 2020 m. sausio–vasario mėn. Lietuva daugiausia eksportavo į Rusiją (12,9 proc.), Latviją (9,4 proc.), Vokietiją (8,6 proc.) ir Lenkiją (7,8 proc.)
- Lietuviškos kilmės prekių daugiausia eksportuota į Vokietiją (11 proc.), Lenkiją (8,5 proc.), Latviją (7,3 proc.), Švediją (7,1 proc.) ir Jungtines Valstijas (5,8 proc.).
- Prasidėjus viruso protrūkiui Kinijoje, didelių pokyčių prekyboje su Kinija neužfiksuota. 2020 m. vasarį, palyginti su sausiu, eksportas į Kiniją išaugo 43,5 proc. (daugiausia eksportuota javų – už 12,8 mln. Eur)
- 2020 m. sausio–vasario mėn. Lietuva daugiausia eksportavo mašinų ir mechaninių įrenginių, elektros įrangos (14,6 proc.), chemijos pramonės produkcijos (11,9 proc.) bei mineralinių produktų (9,2 proc.)
- Iš lietuviškos kilmės prekių daugiausia eksportuota baldų (13,4 proc.), naftos produktų (12,4 proc.), paruoštų maisto produktų, nealkoholinių ir alkoholinių gėrimų, tabako ir perdirbtų tabako pakaitalų (10,4 proc.), chemijos pramonės produkcijos (9 proc.).

Prekių eksporto to meto kainomis metiniai pokyčiai, proc.

Šaltiniai: Statistikos departamentas, Finansų ministerija